

og Anstalterne vare gaaede over til hans Søn, der vedblev at lede dem som private Anstalter, mente Regeringen, at det var godt, om disse Anstalter, som havde virket til saa megen Nytte, kom over i sikre Hænder, naar ogsaa Sønnen afgik ved Døden, og der blev da foreslaaet, at Anstalterne skulde gaa over i Statens Eje eller til Statsdrift. Men i ingen af Rigsdagens Afdelinger var der den Gang Stemning herfor, fordi man mente, at som Anstalterne havde begyndt fra smaa af og havde udfoldet sig godt, saaledes vilde de bedst kunne udfolde sig i Frihed, naar de stode som en selvstændig Stiftelse. Derfor fik vi i Stedet for Statsdrift Loven af 1ste Marts 1895, hvorefter Anstalterne fremtidig udgøre en selvejende Institution, og det er derfor med dette Hensyn, vi skulle behandle denne Sag. Vi skulle ikke behandle den som Statssag, thi vi maa erindre, at det er en selvejende Institution, som har en Forstander og en Direktion, og er der nogen Sag, ved hvis Afgørelse denne Direktion bør være medbestemmende, maa det være Spørgsmaalet om Erhvervelsen af de Grunde, hvorpaa Institutionen skal bygge og bo for Fremtiden. Derfor vil jeg anbefale, at Folketinget ikke fordyber sig alt for meget i en Undersøgelse af, hvor man skal finde en passende Plads, men at Sagen ordnes i Henhold til Loven af 1ste Marts 1895, saaledes at Direktionen indstiller, og den højtærede Kultusminister godkender Købet af Arealet. Saaledes tjene vi Sagen bedst, Folketinget slipper for mange og lange Diskussioner, og Answeret for Valget af Pladsen kommer til at ligge der, hvor det egentlig hører hjemme, nemlig hos dem, der have Answeret for Institutionens Drift og Ledelse. Men samtidig anbefaler jeg, at vi fremme denne Sag saa hurtig, det kan lade sig gøre, og jeg vilde nødig, at denne Samling, af hvilken der ikke er lang Tid tilbage, skulde udløbe, uden at vi fik ordnet denne Sag, som vi dog alle ere enige om at prise som god og lykkebringende for vort Samfund.

Johannsen: Ligesom de to ærede foregaaende Talere have anbefalet det foreliggende Forslag, kan jeg ogsaa slutte mig dertil. Det Uddrag af Professor Kellers Skrivelse, som ledsager Lovforslagets Anmærkninger, gør det indlysende, at Aandssvageanstalterne her i Kjøbenhavn virke under meget uheldige Forhold. De lejede Bygninger ere ikke hensigtsmæssig indrettede, og Omgivelserne ere i ingen Henseende saadanne, som man maatte ønske

dem, idet der baade er Mangel paa Luft, Lys og Plads. Beliggenheden er desuden en saadan, at den — efter hans Skrivelse — i høj Grad bidrager til Udbredelse af smitsomme Sygdomme, naar disse findes i Nabolaget blandt den store Arbejderbefolkning. Det maa derfor, mener jeg, være Staten magtpaaliggende at støtte det foreliggende Forslag, for at det kan realiseres. Hvad der dernæst efter min Mening er nødvendigt, er, at Asylpladserne blive forøgede i ret betydelig Grad, dels for at Skoleafdelingen ikke skal være nødt til at beholde en Del Individuer, som ikke egne sig til at opholde sig der, og som derfor kunne virke hemmende paa Skolens heldige Virksomhed, og dels ogsaa fordi der rundt omkring i Landet er mange lavtstaaende aandssvage, som nu ikke kunne optages, men som ere til stor Gene for Familierne, der maa holde dem hjemme. Om de forlangte 60,000 Kr. forøget aarligt Tilskud er tilstrækkeligt, og hvorledes Rigsdagen vil stille sig til Laanets Forrentning og Afdrag, det er en Opgave, som det Udvalg, der formodentlig vil blive nedsat i Anledning af dette Forslag, maa løse. Jeg tillader mig at anbefale Forslaget paa det bedste. Hvad dernæst Beliggenheden angaar, da mener jeg med den sidste ærede Taler (Th. Nielsen), at det er heldigst at lade Forstanderen i hvert Tilfælde faa den største Indflydelse paa Valget. Det forekommer mig ikke at være noget væsentligt, om den Ejendom, der indkøbes, koster noget mere eller mindre. For det første er dog vistnok Jorden ved Vejle Fjord langt bedre end Jorden ved Viborg og vil altsaa give et større Udbytte, og dernæst mener jeg, at Bekostningen omtrent vil blive ens paa begge Steder, fordi Størsteparten af de Penge, som skulle anvendes, dog gaar med til Anstaltens Bygninger og Drift. Jeg tillader mig altsaa at anbefale, at Professor Keller faar en overvejende Indflydelse paa Beliggenheden af denne Anstalt.

Ousen: Jeg skal ikke komme ind paa en Omtale af de Kellerske Anstalter; jeg skal blot ganske kort sige, at i saa Henseende er jeg enig i, hvad der allerede er udtalt af det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (A. Nielsen) og i Særdeleshed af det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds (Th. Nielsen). Ogsaa jeg slutter mig til den Mening, at en Udvidelse af disse Anstalter er nødvendig og endogsaa paatrængende nødvendig, og at det, naar man paatænker en saadan Udvidelse, ogsaa vil være rigtigt at flytte An-